

ПРОТОКОЛ ОТ
ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

ПРОЕКТ

НА

ДЪЛГОСРОЧНА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА

ПОДПОМАГАНЕ ОБНОВЯВАНЕТО НА НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД ОТ ЖИЛИЩНИ И НЕЖИЛИЩНИ
СГРАДИ 2021-2050 Г.

Дати на провеждане:	5 и 6 март 2020 г.
Място на провеждане:	Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) гр. София, ул. Сердика № 11
Тематични групи участници: (списък съгласно Приложение 1)	1. Професионални организации, Национално сдружение на общините, научна общност, академична общност (5 март 2020, сутрешна сесия) 2. Финансови институции (5 март 2020, следобедна сесия) 3. НПО, търговци с енергия, сдружения на собствениците (6 март 2020)
Членове на РГ за разработване на Дългосрочната стратегия	АУЕР, Министерство на енергетиката, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Фонд на фондовете
Представители на техническия консултант	Building Performance Institute Europe

Дневен ред на обществените консултации:

Регистрация на участниците

Преглед на националния сграден фонд. Разходно ефективни подходи за обновяване – пакети от мерки

Политики и мерки за насърчаване на икономически ефективно основно обновяване. Допълнителни ползи.

Дискусия

Оценка на очакваните енергийни спестявания и необходимите инвестиции.

Финансови механизми за изпълнение на Дългосрочната стратегия и възможности за мобилизиране на инвестициите.

Дискусия

Целта на дискуссионните сесии е създаване на условия за свободен обмен на мнения между участниците и възможност за задаване на въпроси на екипа за разработване на Стратегията.

В рамките на ден и половина се проведе широка дискусия, засягаща всички аспекти от проекта на Дългосрочна стратегия. Сред повдигнатите дискуссионни теми бяха следните:

- Трудностите при обновяването на многофамилни сгради.
- Приоритизация на типовете сгради за обновяване.
- Наличието на инструменти със 100% безвъзмездни средства е най-съществената пречка за основно обновяване на сградния фонд, но финансовите условия на собствениците на сгради са ограничение за широкото внедряване на пазарни механизми. Необходимо е структурирането на пазарни инструменти с отчитане на различния статус на групите обитатели на сградите.
- Необходимост от активизиране на ЕСКО пазара и премахване на бариерите пред неговото развитие.
- Недостатъчна информираност на широката общественост по въпросите на енергийната ефективност и недостатъчен интерес към пестенето на енергия. Трудно припознаване на ползите от основното обновяване на сградите. Необходимост от правилно и широко комуникиране на ползите от повишаване на енергийната ефективност и от основното обновяване на сградите.
- Участниците във финансовата група споделиха подробности за съществуващи или предстоящи финансови инструменти.
- Реалистичност на амбициозността на Дългосрочната стратегия.
- Извеждане на енергийната ефективност на първо място като водещ принцип на стратегическия документ.
- Акцент върху интегрирания подход при обновяването с цел постигане на заложените амбициозни цели, без да бъде пренебрегван подхода обновяване стъпка по стъпка.
- Съществуването на райони в страната с по-ограничен достъп до банково финансиране на проекти за енергийна ефективност и необходимост от специфичен подход към тях.

Участниците в дискусиите се обединиха около някои основни принципи, застъпени в проекта на Дългосрочна стратегията, като:

- 1) Наличие в страната на сериозен потенциал за повишаване на енергийната ефективност, както и на реални условия за подобряване на комфорта на обитаване, за укрепване на здравето и повишаване на работоспособността на обитателите, за повишаване на разполагаемите доходи на домакинствата, за създаване на нови работни места и за цялостно подобряване на конкурентоспособността на българската икономика.
- 2) За постигането на реални и измерими положителни резултати в тези направления обаче е необходимо значително ускоряване на темпа на обновяване, което може да се случи единствено при привличането на значителни по обем частни инвестиции.
- 3) Необходимост от регулярно преразглеждане на нормативната уредба за енергийна ефективност на сградите при спазването на принципа „Енергийната ефективност на първо място“ с оглед на привеждането ѝ в съответствие с целта за постигане на

декарбонизация както на новите, така и на обновените съществуващи сгради. В този процес следва да се ангажира капацитетът на всички основни участници в инвестиционния процес и да се приведе в действие система за контрол и санкции при неспазване на нормативните изисквания, както и да се засили контролът върху спазването на изискванията на законодателството, свързано с управлението и поддържането на сградите фондове

- 4) Необходимост от осигуряване на устойчиви финансови инструменти за осъществяване на Дългосрочната стратегия, подходящи за различни целеви групи и типове сгради, които да осигурят възможности за привличане на допълнителни частни инвестиции, в т.ч. и чрез все по-активното участие на собствениците на сградите; оптимално комбиниране на достъпния финансов ресурс от ЕСИФ, международни финансови институции, специализирани фондове и програми, националния бюджет и частни източници на финансиране и осигуряване на възможност за комбинация между различни публични и частни финансови механизми.
- 5) Подобряване на възможностите на строителния отрасъл да осъществява поставените с тази стратегия изисквания с необходимото качество и темпове и създаване на нормативни и технически условия обновяването на сградния фонд да се осъществява чрез съвременни материали, изделия и технологии, които осигуряват устойчивост на обновителните процеси и минимален отпечатък върху околната среда; подобряване на системата за контрол върху качеството на строителните дейности и влаганите строителни материали и изделия и прилагане на санкции при несъответствие с нормативната уредба.
- 6) Необходимост от системен мониторинг на техническите параметри и ефекти от сградното обновяване, с цел да се повиши контролът върху изпълнението, да се осигури своевременно отстраняване на недостатъци и оптимизиране на процесите на програмно и оперативно равнище.
- 7) Постоянно развитие на административния и техническия капацитет, както чрез системно осигуряване на техническа помощ за ангажираните страни (вкл. местните власти) за изпълнение на програмите за подпомагане на сградното обновяване, така и чрез стимулиране на въвеждането на съпътстващи инструменти като професионално управление на сградите, внедряване на системи за енергиен мениджмънт и използване на новаторски информационни и комуникационни технологии за осигуряване на по-добра свързаност на сградите към външни системи и по-добра реакция към нуждите на обитателите им.
- 8) Подкрепа за изграждане на професионален капацитет на заетите в инвестиционния процес чрез постоянно осъвременяване на системата за професионално образование и обучения и стимулиране на продължаващата професионална квалификация на проектантите, строителни специалисти и работници.
- 9) Осигуряване на засилен ангажимент, повишена отговорност и активно участие от страна на собствениците чрез системна комуникационна кампания на национално и местно равнище с цел подобряване на разбирането на ползите от енергийната ефективност и промяна на обществените нагласи в подкрепа на цялостния процес на обновяване и поддръжка на сградите.

- 10) Осигуряване на подкрепа за научно-изследователска и развойна дейност и изпълнение на пилотни и демонстрационни проекти за сградно обновяване, водещи до максимални равнища на енергийна ефективност при доказана оптималност на разходите; засилване на водещата роля на публичните власти за демонстриране на ползите от енергийната ефективност на сградите при оптимални параметри на енергийното потребление и производство.

Общото изказано впечатление на участващите в дискусиите заинтересовани страни по отношение на представения проект на Дългосрочна стратегия е за задълбочен аналитичен документ, добре структуриран, отчитащ националните специфики и предлагащ стратегическа политическа визия за обновяването на националния сграден фонд в дългосрочен план.

Предложения и коментари към Дългосрочната стратегия*:

*Проведените дискусии са документирани с аудио-запис, снет със съгласието на присъстващите лица. Данните от записите са използвани единствено за нуждите на изготвянето на настоящия протокол.

Списък на участници в обществените консултации на проект на Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния фонд от жилищни и нежилищни сгради 2021-2050 г.

1. Камара на архитектите в България
2. Камара на строителите в България
3. Камара на инженерите в инвестиционното проектиране
4. Българска асоциация на архитектите и инженерите-консултанти
5. Камара на инсталаторите в България
6. Камара на енергийните одитори
7. Българска фасилити мениджмънт асоциация
8. Университет за архитектура, строителство и геодезия
9. Технически университет – София
10. Национално сдружение на общините в Р България
11. Камара на енергийните одитори
12. Център за енергийна ефективност ЕНЕфект
13. Световна банка
14. Алианс за енергийна ефективност
15. Фонд енергийна ефективност и възобновяеми източници
16. Econoler S.A
17. Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ ЕАД
18. Фонд за устойчиви градове

19. Национален доверителен екофонд
20. Софийска енергийна агенция СОФЕНА
21. ЕВН България
22. Български съвет за устойчиво развитие
23. Институт за енергиен мениджмънт
24. Асоциация на българските енергийни агенции
25. Фондация „Подслон за човечеството” - Хабитат България
26. Българска асоциация по управление на проекти в строителството
27. Асоциация за Фасаден Инженеринг
28. Сдружение За земята

Присъствието на представители на горепосочените организации е документирано с присъствени списъци. В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), данните от тези списъци не могат да бъдат използвани за цели, различни от предоставянето на информация за резултатите от организираната проява.